

Nieuwsbrief - BPR Updates 2025-8

Nummer 8, 2025

Redactie: mr. drs. F.J.P. Lock en mr. M.E.A. Möhring.

INHOUDSOPGAVE

Bewijsrecht

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:1156](#) 18-07-2025

Hof is buiten de grenzen van de rechtsstrijd getreden.

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2025:4503](#) 22-07-2025

Nieuw bewijsrecht; rechtsmiddelenverbod van artikel 200 Rv.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:1141](#) 11-07-2025

Aanbod tegenbewijs behoeft niet specifiek te zijn.

Dagvaardingsprocedure

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:1172](#) 18-07-2025

Eindarrest zonder beslissing op te laat gedaan verzoek mondelinge behandeling.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:1081](#) 04-07-2025

Prejudiciële vragen over gevolgen oneerlijk proceskostenbeding.

Procederen algemeen

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:1153](#) 18-07-2025

Mondelinge behandeling bij hoger beroep benadeelde partij.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:1165](#) 18-07-2025

Rechter moet bij alimentatie met terugwerkende kracht zich ambtshalve rekenschap geven van indexerings.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:1172](#) 18-07-2025

Eindarrest zonder beslissing op te laat gedaan verzoek mondelinge behandeling.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:1082](#) 04-07-2025

Formele procespartij bij meerderjarigenbewind.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:1130](#) 11-07-2025

Hoor en wederhoor; reactiemogelijkheid op laatste proceshandeling.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:1138](#) 11-07-2025

Voorwaarden voor aannemen van afstand van recht op rechtsbijstand.

Rechtsmiddelen

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:1153](#) 18-07-2025

Mondelinge behandeling bij hoger beroep benadeelde partij.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:1170](#) 18-07-2025

Huurder is ontvankelijk in hoger beroep van beslissing gerecht na uitspraak huurcommissie.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:1171](#) 18-07-2025

Ambtshalve taak rechter bij ontbinding arbeidsovereenkomst op de i-grond.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:1174](#) 18-07-2025

Geen cassatieberoep mogelijk tegen voorlopige oordelen tijdens mondelinge behandeling.

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2025:4503](#) 22-07-2025

Nieuw bewijsrecht; rechtsmiddelenverbod van artikel 200 Rv.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:1082](#) 04-07-2025

Formele procespartij bij meerderjarigenbewind.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:1093](#) 04-07-2025

Hof heeft bij toepassing conflictenrecht grievenstelsel miskend.

Verzoekschriftprocedure

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:1165](#) 18-07-2025

Rechter moet bij alimentatie met terugwerkende kracht zich ambtshalve rekenschap geven van indexering.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:1171](#) 18-07-2025

Ambtshalve taak rechter bij ontbinding arbeidsovereenkomst op de i-grond.

RECHTSPRAAK

**Ambtshalve taak rechter bij ontbinding
arbeidsovereenkomst op de i-grond.**

***Bij toepassing i-grond in hoger beroep moet hof ambtshalve oordelen
of aan herplaatsingsplicht is voldaan en of aanvullende vergoeding
aan de orde is.***

De kantonrechter heeft op verzoek van de werkgever de arbeidsovereenkomst ontbonden op de e-grond (verwijtbaar handelen werknemer). Het hof vindt de verwijten daarvoor niet ernstig genoeg, maar oordeelt dat wel is voldaan aan de i-grond (cumulatiegrond). Bij de beoordeling of de kantonrechter de arbeidsovereenkomst terecht heeft ontbonden op de e-grond, heeft het hof slechts de overwegingen van de kantonrechter over de vier door de kantonrechter aangehaalde verwijten besproken en beoordeeld. De werkgever heeft aan het beroep op de e-grond in eerste aanleg en in hoger beroep méér ten grondslag gelegd, en niet blijkt dat het hof al die stellingen heeft beoordeeld. Aldus heeft het hof de positieve zijde van de devolutieve werking van het hoger beroep en de herkansingsfunctie van het hoger beroep miskend.

Ontbinding op de i-grond is slechts mogelijk als de rechter tot het oordeel is gekomen dat herplaatsing niet mogelijk is of niet in de rede ligt. Uit de beschikking van het hof blijkt niet dat het hof heeft onderzocht of herplaatsing niet mogelijk was of niet in de rede lag.

Ook heeft het hof om meerdere redenen ten onrechte niet beoordeeld of de werknemer een aanvullende vergoeding moet worden toegekend. In reactie op het meer subsidiaire verzoek van de werkgever om de arbeidsovereenkomst te ontbinden op de i-grond, heeft de werknemer in eerste aanleg verzocht om toekenning van de extra vergoeding als bedoeld in artikel 7:671b lid 8 BW. De kantonrechter is aan dit meer subsidiaire verzoek van de werkgever niet toegekomen omdat hij de arbeidsovereenkomst op de e-grond heeft ontbonden, en is dus ook niet toegekomen aan het verzoek van de werknemer om toekenning van de extra vergoeding. Het hof is wel aan de i-grond toegekomen. Op grond van de positieve zijde van de devolutieve werking van het hoger beroep had het hof ook moeten beslissen op het verzoek van de werknemer om toekenning van de extra vergoeding. Bovendien geldt de verplichting

van de rechter om ambtshalve de rechtsgronden aan te vullen (art. 25 Rv) ook voor toepassing van de i-grond. Als de rechter de arbeidsovereenkomst ontbindt op de i-grond, kan hij ingevolge artikel 7:671b lid 8 BW aan de werknemer een extra vergoeding toekennen van ten hoogste de helft van de in artikel 7:673 lid 2 BW bedoelde transitievergoeding. Voor toekenning van deze extra vergoeding is niet vereist dat de werknemer daarom heeft verzocht. Alvorens die vergoeding toe te kennen moet de rechter ingevolge artikel 7:686a lid 6 BW partijen van zijn voornemen een extra vergoeding toe te kennen in kennis stellen en de werkgever in de gelegenheid stellen het verzoek in te trekken.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 18-07-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:1171

Zaaknummer: 24/02972

Rechters: M.V. Polak, F.J.P. Lock, F.R. Salomons, G.C. Makkink en K. Teuben

Advocaten: S.F. Sagel en J.B.B. Heinen

Wetsartikelen: 7:669 lid 3 BW, 25 Rv en 7:671b lid 8 BW

RECHTSPRAAK

Rechter moet bij alimentatie met terugwerkende kracht zich ambtshalve rekenschap geven van indexering.

Wettelijke indexering werkt alleen voor periode na de uitspraak, maar ook bij alimentatie die al eerder ingaat moet de rechter zich rekenschap geven in hoeverre indexering daarop invloed heeft.

De in artikel 1:402a BW voorziene jaarlijkse indexering van een bij rechterlijke uitspraak bepaald bedrag voor levensonderhoud ziet op de periode die is gelegen ná de uitspraak waarbij het bedrag van het verschuldigde levensonderhoud is vastgesteld of gewijzigd. Ook indien de rechter het bedrag van het verschuldigde levensonderhoud vaststelt of wijzigt met ingang van een datum die is gelegen vóór die van zijn uitspraak, vindt de jaarlijkse indexering op de voet van artikel 1:402a BW slechts plaats voor de periode die is gelegen ná die uitspraak.

Maar dit laat onverlet dat een partij kan verzoeken om toepassing van de jaarlijkse indexering als bedoeld in artikel 1:402a BW voor de periode die is gelegen tussen de datum met ingang waarvan het door de rechter vastgestelde of gewijzigde bedrag voor levensonderhoud is verschuldigd, en de datum waarop de rechter daarover uitspraak doet. Een dergelijk verzoek kan berusten op een afspraak tussen partijen, bijvoorbeeld in een echtscheidingsconvenant, dat de jaarlijkse indexering als bedoeld in artikel 1:402a BW zal worden toegepast. Het laat eveneens onverlet dat de rechter – zowel de rechter in eerste aanleg als de rechter in hoger beroep – die het bedrag van het verschuldigde levensonderhoud vaststelt of wijzigt met ingang van een datum die is gelegen vóór die van zijn uitspraak, is gehouden zich ambtshalve rekenschap te geven van de gevolgen die de jaarlijkse indexering als bedoeld in artikel 1:402a BW, dan wel een tussen partijen overeengekomen indexering, zouden hebben gehad voor de hoogte van het door hem bepaalde bedrag indien de datum van zijn uitspraak zou zijn samengevallen met de datum met ingang waarvan het vastgestelde of gewijzigde bedrag is verschuldigd. Die gevolgen kan de rechter verdisconteren in zijn bepaling van de hoogte van het verschuldigde bedrag over de periode die is gelegen vóór zijn uitspraak. Zo nodig stelt de rechter partijen in de gelegenheid zich hierover uit te laten.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 18-07-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:1165

Zaaknummer: 24/02623

Rechters: M.V. Polak, T.H. Tanja-van den Broek, H.M. Wattendorff, F.J.P. Lock en G.C. Makkink

Advocaten: K. Aantjes en C.G.A. van Stratum

Wetsartikelen: 1:402a BW

RECHTSPRAAK

Huurder is ontvankelijk in hoger beroep van beslissing gerecht na uitspraak huurcommissie.

Een uitspraak van het gerecht op grond van artikel 7:252 BW Aruba in verbinding met artikel 7:246 BW Aruba is geen uitspraak ‘anders dan in eerste aanleg’ in de zin van artikel 260 RvA.

Het gaat in deze zaak om de beëindiging van huurovereenkomsten van bedrijfsruimte (horeca nabij de Palm Beach Strip) in Aruba. Kern is de betekenis van artikel 7:274 BW Aruba. Lid 1 van deze bepaling verklaart een deel van de wettelijke regeling van de huur van woonruimte mede van toepassing op bepaalde bedrijfsruimte. Lid 2 maakt daarop weer een uitzondering.

De huurcommissie heeft de verhuurder in diens verzoek om toestemming tot opzegging van de huurovereenkomsten niet-ontvankelijk verklaard, omdat haar 'is gebleken dat het commercieel winkelcentrum onder de uitzondering van art. 7:274 lid 2 BWA valt'. Tegen die beschikking is de huurder in beroep gegaan bij het gerecht, en vervolgens in hoger beroep bij het hof. Het hof oordeelt terecht dat de huurder ontvankelijk is in het hoger beroep.

Artikel 7:252 BWA bepaalt dat van de uitspraak van de huurcommissie over een verzoek om toestemming om een huurovereenkomst op te zeggen zowel voor de huurder als voor de verhuurder beroep openstaat bij de rechter in eerste aanleg. De bepaling verklaart artikel 7:246 BWA van overeenkomstige toepassing. Volgens artikel 7:246 lid 3 BWA staat tegen de beschikking van de rechter in eerste aanleg geen andere voorziening open dan cassatie in het belang der wet. Volgens artikel 260 RvA zijn partijen bevoegd om bij het Hof van Justitie in hoger beroep te komen van het vonnis of van een aan het vonnis voorafgaande beschikking van de rechter in eerste aanleg in een zaak waarin deze niet anders dan in eerste aanleg heeft geoordeeld. Een uitspraak van het gerecht op grond van artikel 7:252 BWA in verbinding met artikel 7:246 BWA is geen uitspraak ‘anders dan in eerste aanleg’ in de zin van artikel 260 RvA. De uitzondering van laatstgenoemde bepaling is daarom niet van toepassing.

Het hof heeft geoordeeld dat het rechtsmiddelenverbod van artikel 7:246 lid 3 BWA in deze zaak niet van toepassing is, op de grond dat de huurcommissie niet heeft beoordeeld of

toestemming tot beëindiging moet worden verleend, maar daaraan niet toekwam op basis van haar antwoord op een aanvraag. De door de huurder in hoger beroep aangevoerde stelling dat het gerecht in dit geval ten onrechte geen toepassing heeft gegeven aan het toestemmingsvereiste, komt neer op een beroep op de doorbrekingsgrond dat het gerecht artikel 7:248 lid 1 BWA in verband met artikel 7:274 lid 1 BWA ten onrechte buiten toepassing heeft gelaten, dan wel buiten het toepassingsgebied is getreden van de in artikel 7:274 lid 2 BWA vervatte uitzonderingsbepaling. Het hof heeft de huurder reeds daarom terecht ontvankelijk geoordeeld in zijn hoger beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 18-07-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:1170

Zaaknummer: 24/01790

Rechters: M.J. Kroeze, C.E. du Perron, A.E.B. ter Heide, F.R. Salomons en K. Teuben

Advocaten: K. Aantjes en F.J.L. Kaptein

Wetsartikelen: 260 Rv Aruba, 7:252 BW Aruba en 7:246 BW Aruba

RECHTSPRAAK

Eindarrest zonder beslissing op te laat gedaan verzoek mondelinge behandeling.

Nadat recht op vragen mondelinge behandeling is vervallen, kan nadien gedaan verzoek om mondelinge behandeling op die grond worden afgewezen.

Wanneer een proceshandeling niet is verricht binnen de daarvoor gestelde termijn en daarvoor geen uitstel kan worden verkregen, vervalt het recht om de desbetreffende proceshandeling te verrichten (art. 133 lid 4 Rv). Deze bepalingen zijn in hoger beroep van overeenkomstige toepassing (art. 353 Rv). Indien een proceshandeling niet is verricht binnen de daarvoor gestelde termijn en van die termijn geen uitstel kan worden verkregen, vervalt het recht de proceshandeling te verrichten. Ten aanzien van het ‘partijberaad’ bepaalt artikel 2.25 Lpr dat een termijn van twee weken wordt verleend om een verzoek in te dienen tot het nemen van een akte of het vragen van een mondelinge behandeling, en dat als een dergelijk verzoek achterwege blijft, de zaak wordt verwezen naar een roldatum op een termijn van twee weken voor het fourneren van de procesdossiers. Door het ongebruikt laten verstrijken van de termijn voor ‘beraad partijen’ bestond niet langer het recht te verzoeken om een mondelinge behandeling of om een akte te mogen nemen. De rolbeslissing dat het recht op het vragen van een akte of een mondelinge behandeling is vervallen, is daarmee overeenstemming.

Indien als gevolg van het ongebruikt laten verstrijken van de desbetreffende termijn het recht om te vragen om een mondelinge behandeling is vervallen, kan de rechter een nadien gedaan verzoek om een mondelinge behandeling op die enkele grond afwijzen. In dat geval geldt niet de regel dat een verzoek om een mondelinge behandeling slechts in zeer uitzonderlijke omstandigheden mag worden afgewezen.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 18-07-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:1172

Zaaknummer: 24/02431

Rechters: M.V. Polak, C.E. du Perron, A.E.B. ter Heide, F.R. Salomons en G.C. Makkink

Advocaten: J.H.M. van Swaaij en R.J. ter Rele

Wetsartikelen: 133 lid 4 Rv

RECHTSPRAAK

Mondelinge behandeling bij hoger beroep benadeelde partij.***Rechter in hoger beroep hoeft niet ambtshalve een mondelinge behandeling te gelasten bij een vordering benadeelde partij.***

De vordering van de benadeelde partij tot vergoeding van immateriële schade is tijdens de strafzitting bij de rechtbank behandeld. Van de afwijzing van de vordering in de strafzaak heeft de benadeelde partij hoger beroep ingesteld (art. 421 lid 4 Sv), en hij heeft in hoger beroep zijn eis vermeerderd.

De partijen hebben in hoger beroep de gelegenheid een mondelinge behandeling te verzoeken en de rechter moet in beginsel aan dat verzoek gehoor geven indien nog geen mondelinge behandeling heeft plaatsgevonden. In deze zaak is het ‘beraad van partijen’ niet gebruikt voor het verzoeken van een mondelinge behandeling. Artikel 6 EVRM noch de eisen van een goede procesorde brengen mee dat de rechter in hoger beroep ambtshalve een mondelinge behandeling moet gelasten indien het gaat om een vordering die in eerste aanleg op een strafzitting is behandeld als een vordering benadeelde partij. Dit geldt ook in een geval waarin in hoger beroep de eis wordt vermeerderd en in zoverre nog geen mondelinge behandeling heeft plaatsgevonden.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 18-07-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:1153

Zaaknummer: 24/02272

Rechters: G. de Groot, C.E. du Perron en A.E.B. ter Heide

Advocaten: M.W. van der Heijden en H.J.W. Alt

Wetsartikelen: 6 EVRM, 87 Rv en 421 lid 4 Sv

RECHTSPRAAK

Geen cassatieberoep mogelijk tegen voorlopige oordelen tijdens mondelinge behandeling.

Niet-ontvankelijkheid voor zover het cassatieberoep is gericht tegen (mondelinge) oordelen/handelingen blijktens het proces-verbaal van de mondelinge behandeling.

Op grond van artikel 398, aanhef en onder 1, Rv staat cassatieberoep open tegen (onder meer) in hoger beroep gewezen uitspraken. Een voorshands oordeel dat is gegeven tijdens een mondelinge behandeling als bedoeld in artikel 87 Rv is slechts een voorlopig oordeel. Dat is geen mondelinge uitspraak als bedoeld in artikel 29a Rv, gedaan tijdens de zitting waarvan ook proces-verbaal wordt opgemaakt. Het proces-verbaal van de mondelinge behandeling als bedoeld in artikel 87 Rv is (niet meer dan) een door het hof opgemaakte kenbron van het verhandelde ter zitting, waaraan het hof niet is gebonden bij het doen van een uitspraak. Voor zover het cassatieberoep is gericht tegen (mondelinge) oordelen/handelingen blijktens het proces-verbaal van de mondelinge behandeling is eiseres tot cassatie daarin niet-ontvankelijk.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 18-07-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:1174

Zaaknummer: 24/03463

Rechters: M.J. Kroeze, C.E. du Perron, H.M. Wattendorff, S.J. Schaafsma en K. Teuben

Advocaten: M.E. Bruning

Wetsartikelen: 398, aanhef en onder 1, Rv, 87 Rv, 29a Rv, 3:192 BW, 3:193 BW en 3:189 lid 1 BW

RECHTSPRAAK

Hof is buiten de grenzen van de rechtsstrijd getreden.

Op verweer van artikel 6:272 lid 2 BW dat de prestatie een waarde heeft gehad, moet de schuldeiser van de waardevergoedingsvordering een beroep doen.

Eiseres heeft aan een maatschap adviesopdrachten verstrekt. Zij heeft die opdrachten buitengerechtelijk ontbonden. Eiseres heeft onder meer een verklaring voor recht gevorderd dat de overeenkomsten van opdracht tussen haar en de maatschap terecht zijn ontbonden, en dat de maatschap aansprakelijk is voor de door eiseres geleden en nog te lijden schade, en vergoeding van de schade. In hoger beroep heeft eiseres aanvullend gevorderd dat de maatschap vanwege de ongedaanmakingsverplichting resulterend uit de ontbinding van de overeenkomsten wordt veroordeeld tot terugbetaling van een bedrag van € 23.800 (de aan de maatschap uit hoofde van de overeenkomsten betaalde honorariumvergoedingen). Het hof heeft deze aanvullende eis afgewezen op de grond dat de prestatie van de maatschap niet waardeloos is geweest. Dit oordeel gaat in cassatie onderuit.

Ingevolge artikel 6:271 BW bevrijdt een ontbinding van een overeenkomst de partijen van de daardoor getroffen verbintenissen. Voor zover deze reeds zijn nagekomen, blijft de rechtsgrond voor deze nakoming in stand, maar ontstaat voor partijen een verbintenis tot ongedaanmaking van de reeds door hen ontvangen prestaties. Sluit de aard van de prestatie uit dat zij ongedaan wordt gemaakt, dan treedt daarvoor een vergoeding in de plaats ten belope van haar waarde op het tijdstip van de ontvangst (art. 6:272 lid 1 BW). Heeft de prestatie niet aan de verbintenis beantwoord, dan wordt deze vergoeding beperkt tot het bedrag van de waarde die de prestatie voor de ontvanger op dit tijdstip in de gegeven omstandigheden werkelijk heeft gehad (art. 6:272 lid 2 BW). De schuldeiser van een waardevergoedingsvordering draagt op grond van de hoofdregel van artikel 150 Rv de stelplicht en de bewijslast van het bestaan en de omvang van die vordering.

Eiseres heeft, met een beroep op een ongedaanmakingsverplichting voortvloeiend uit de ontbinding van de overeenkomsten met de maatschap, terugbetaling gevorderd van het honorarium dat zij (in de vorm van voorschotten) uit hoofde van de overeenkomsten aan de

maatschap heeft betaald. De maatschap heeft hiertegenover geen stellingen aangevoerd over het bestaan of de omvang van een waardevergoedingsvordering als bedoeld in artikel 6:272 BW, en heeft evenmin aangevoerd dat een dergelijke vergoeding in mindering moet worden gebracht op het aan eiseres terug te betalen bedrag. Aldus heeft het hof, door te oordelen dat niet kan worden gezegd dat de prestatie van de maatschap waardeloos is geweest zodat daarmee terugbetaling van de voorschotten voor de hand ligt, in strijd met artikel 24 Rv de feitelijke grondslag van het verweer van de maatschap aangevuld.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 18-07-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:1156

Zaaknummer: 24/02330

Rechters: T.H. Tanja-van den Broek, C.E. du Perron en K. Teuben

Advocaten: J.H.M. van Swaaij en D.M. de Knijff

Wetsartikelen: 6:272 BW, 150 Rv en 24 Rv

RECHTSPRAAK

Nieuw bewijsrecht; rechtsmiddelenverbod van artikel 200 Rv.

Vanaf 1 januari 2025 is zonder toestemming geen hoger beroep mogelijk tegen beslissing r-c tijdens voorlopig getuigenverhoor.

Tijdens het voorlopig getuigenverhoor bij de rechtbank is appellante niet in de gelegenheid gesteld al haar vragen te stellen. Appellante heeft de rechter-commissaris vervolgens verzocht om vragen te mogen stellen over kwesties rond de uitvoering van bepaalde afspraken. Bij beschikking van 29 januari 2025 heeft de rechter-commissaris dat verzoek afgewezen, omdat het toegewezen verzoek om een voorlopig getuigenverhoor daarop geen betrekking had. De procedure bij het hof, die is aangevangen met de indiening van het beroepschrift op 28 april 2025, is een afzonderlijke procedure bij een nieuwe instantie. Omdat het beroepschrift na 1 januari 2025 bij het hof is ingediend, is het nieuwe bewijsrecht van toepassing. Daarvoor is niet van belang dat voor het voorlopig getuigenverhoor bij de rechter-commissaris het oude bewijsrecht geldt en dat die procedure nog niet is geëindigd. Dat is immers een andere procedure die aanhangig is bij een andere instantie.

Artikel 200 lid 2 Rv (nieuw bewijsrecht) bevat een rechtsmiddelenverbod, tenzij de rechter anders bepaalt. In dat geval geldt een termijn van vier weken voor het instellen van hoger beroep. Dit rechtsmiddelenverbod geldt volgens het hof ook voor de beslissing van de rechter-commissaris op het verzoek van appellante om de door haar gewenste vragen te mogen stellen. Het rechtsmiddelenverbod heeft onder meer tot doel vertraging te voorkomen die in de weg zou staan aan een voortvarende afwikkeling van een verzoek tot voorlopige bewijsverrichtingen in de fase voorafgaand aan een eventuele inhoudelijke procedure. Dat brengt mee dat ook tegen beslissingen van de rechter-commissaris over de uitvoering van de gevraagde voorlopige bewijsverrichtingen geen hogere voorziening openstaat, tenzij de rechter-commissaris anders heeft bepaald. Bovendien was het beroepschrift te laat. Appellante is dan ook niet-ontvankelijk.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 22-07-2025

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2025:4503

Zaaknummer: 200.353.955

Rechters: J.H. Kuiper, H.L. Wattel en C. Bakker

Advocaten: N.E. Koelemaij en J.M.M. Menu

Wetsartikelen: 200 lid 2 Rv

RECHTSPRAAK

Hoor en wederhoor; reactiemogelijkheid op laatste proceshandeling.***Hof baseert beslissing ten onrechte mede op bij laatste proceshandeling ingenomen stellingen en ingediende stukken.***

In deze kinderalimentatiezaak is onder meer in geschil in hoeverre de vader over vermogen beschikt. De goederen van de vader zijn onder bewind gesteld. In een tussenbeschikking heeft het hof de bewindvoerder in de gelegenheid gesteld verslag uit te brengen en de moeder de gelegenheid gegeven om daarop te reageren. In haar reactie heeft de moeder onder meer stukken in het geding gebracht die volgens de moeder zien op vermogen van de vader. Het hof heeft onder meer in aanmerking genomen dat uit die stukken volgt dat de vader door de verkoop van meerdere percelen een vermogen heeft van in ieder geval € 400.000 en daarbij verwezen naar een overgelegd stuk. Het hof heeft de stellingen van de moeder ten aanzien van de verkoop van de betrokken percelen en de door haar ter onderbouwing daarvan overgelegde stukken dus aan zijn oordeel ten grondslag gelegd. Het beginsel van hoor en wederhoor, neergelegd in artikel 19 Rv en mede gewaarborgd in artikel 6 lid 1 EVRM, brengt evenwel mee dat het hof niet mocht uitgaan van de juistheid van bedoelde stellingen en stukken zonder de bewindvoerder in de gelegenheid te stellen daarop te reageren.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-07-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:1130

Zaaknummer: 24/03480

Rechters: T.H. Tanja-van den Broek, C.E. du Perron en S.J. Schaafsma

Advocaten: D. Rijpma

Wetsartikelen: 19 Rv en 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Voorwaarden voor aannemen van afstand van recht op rechtsbijstand.

Wvggz. Afstand van recht op rechtsbijstand mag alleen dan worden aangenomen als betrokkene wil daartoe in vrijheid heeft kunnen bepalen, die wil ondubbelzinnig kan worden vastgesteld, mede gelet op mogelijke stoornis, en doen van afstand in verhouding staat tot belang van recht dat daarmee wordt prijsgegeven.

In deze procedure heeft de officier van justitie de rechtbank verzocht een zorgmachtiging als bedoeld in artikel 6:4 Wvggz te verlenen ten aanzien van betrokkene. Uit het proces-verbaal van de mondelinge behandeling en de beschikking blijkt dat betrokkene juridische bijstand van de – op grond van artikel 1:7 Wvggz aan haar toegevoegde – advocaat uitdrukkelijk heeft geweigerd. De rechtbank diende vervolgens te onderzoeken of betrokkene toevoeging van een andere advocaat wenste. Uit het proces-verbaal van de mondelinge behandeling blijkt niet dat de rechtbank dit heeft onderzocht. In de bestreden beschikking staat wel dat betrokkene geen bijstand van een advocaat wenst. Voor zover de rechtbank betrokkene aldus heeft verstaan dat zij elke bijstand van een advocaat weigert, blijkt uit hetgeen de rechtbank heeft overwogen niet dat is voldaan aan de voorwaarden om afstand van het recht op rechtsbijstand te kunnen aannemen. Die voorwaarden houden in dat de betrokkene zijn wil daartoe in vrijheid heeft kunnen bepalen, die wil ondubbelzinnig kan worden vastgesteld, mede gelet op een mogelijke stoornis, en het doen van afstand in verhouding staat tot het belang van het recht dat daarmee wordt prijsgegeven. Het doen van afstand van het recht op rechtsbijstand is als zodanig niet onverenigbaar met artikel 1:7 Wvggz, noch met artikel 5 EVRM. In zaken als de onderhavige, waarin het onder meer gaat om de onvrijwillige opname in een accommodatie van veelal kwetsbare personen met een psychische stoornis, mag afstand van het recht op rechtsbijstand evenwel niet snel worden aangenomen.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-07-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:1138

Zaaknummer: 24/03485

Rechters: T.H. den Tanja-van Broek, C.E. du Perron en S.J. Schaafsma

Advocaten: D. Rijpma

Wetsartikelen: 6:4 Wvggz, 1:7 Wvggz en 5 EVRM

RECHTSPRAAK

Aanbod tegenbewijs behoeft niet specifiek te zijn.

Bij aanbod tot leveren van tegenbewijs behoeft niet te worden toegelicht wat de getuigen meer of anders zouden kunnen verklaren dan zij al in hun schriftelijke verklaringen hadden vermeld.

In deze zaak vorderen de ouders van de vrouw terugbetaling op grond van een schriftelijke geldleningsovereenkomst. Volgens de man is het geld geschonken. Het hof heeft geoordeeld dat de geldleningsovereenkomst een akte is die dwingend bewijs oplevert. Het heeft het aanbod van de man tot het horen van de ex-echtgenoot en de hypotheekadviseur (die volgens de man kunnen verklaren dat van meet af aan sprake is geweest van een schenking) afgewezen op de gronden dat de man niet heeft toegelicht wat de getuigen meer of anders zouden kunnen verklaren dan zij al in hun schriftelijke verklaringen hebben vermeld, en dat de ex-echtgenoot en de hypotheekadviseur niet bij het maken van de afspraken tussen de ouders en de vrouw betrokken zijn geweest.

De klachten daartegen slagen. Het hof moest de man in beginsel overeenkomstig het door hem daartoe gedane aanbod toelaten tot het leveren van tegenbewijs door het horen van de in het bewijsaanbod genoemde – niet eerder als getuigen gehoorde – personen. Daaraan doet niet af dat de man in zijn aanbod tot het leveren van tegenbewijs niet heeft toegelicht wat deze personen meer of anders zouden kunnen verklaren dan zij al in hun schriftelijke verklaringen hadden vermeld. Een zodanige toelichting kan niet worden verlangd bij een aanbod tot het leveren van tegenbewijs, nu dit aanbod niet behoeft te worden gespecificeerd. Voor zover het hof op grond van zijn waardering van de inhoud van de schriftelijke verklaringen aan het bewijsaanbod is voorbijgegaan, loopt dat oordeel ten onrechte vooruit op het resultaat van de bewijslevering, die nog moet plaatsvinden. Dat de in het bewijsaanbod als getuigen genoemde personen niet bij het maken van de afspraken tussen de ouders en de vrouw betrokken waren, vormt evenmin een toereikende grond om aan het bewijsaanbod voorbij te gaan. Niet uitgesloten is immers dat getuigenverklaringen ‘van horen zeggen’ dan wel getuigenverklaringen omtrent indrukken die bij een getuige zijn ontstaan naar aanleiding van de gebeurtenissen die in zijn verklaring aan de orde komen, bijdragen aan het bewijs. Dat een getuigenverklaring niet berust op een directe eigen waarneming van het te bewijzen feit, kan

worden meegewogen bij de bewijswaardering.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-07-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:1141

Zaaknummer: 24/01342

Rechters: M.J. Kroeze, T.H. Tanja-van den Broek, H.M. Wattendorff, A.E.B. ter Heide en F.R. Salomons

Advocaten: M.J. van Basten-Batenburg en J. van Weerden

Wetsartikelen: 166 Rv

RECHTSPRAAK

Prejudiciële vragen over gevolgen oneerlijk proceskostenbeding.***Staat vernietiging van oneerlijk proceskostenbeding in de weg aan proceskostenveroordeling ex artikel 237 Rv?***

Deze prejudiciële beslissing gaat over een proceskostenbeding in een huurovereenkomst. Het proceskostenbeding houdt in dat, als de huurder tekortschiet in de nakoming van de huurovereenkomst, alle gerechtelijke kosten die de verhuurder maakt, voor rekening van de huurder zijn. Aan de orde is de vraag of dit een oneerlijk beding is in de zin van de Richtlijn oneerlijke bedingen, en de vraag of vernietiging van het beding meebrengt dat de rechter de huurder evenmin op de voet van artikel 237 Rv in de proceskosten kan veroordelen.

De Hoge Raad oordeelt dat een beding in een overeenkomst tussen een verhuurder en een huurder dat ertoe strekt dat de consument die tekortschiet in de nakoming van diens verplichtingen alle gerechtelijke kosten van zijn wederpartij moet betalen, in het algemeen moet worden aangemerkt als een oneerlijk beding.

Of vernietiging van een dergelijk oneerlijk beding in de weg staat aan een proceskostenveroordeling op de voet van artikel 237 Rv is volgens de Hoge Raad onduidelijk. De Hoge Raad stelt daarom daarover vragen aan het HvJ EU.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 04-07-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:1081

Zaaknummer: 24/02783

Rechters: T.H. Tanja-van den Broek, C.E. du Perron, H.M. Wattendorff, G.C. Makkink en K. Teuben

Advocaten: R.L.M.M. Tan

Wetsartikelen: 237 Rv

RECHTSPRAAK

Formele procespartij bij meerderjarigenbewind.***Een partij die in hoedanigheid optreedt kan geen rechtsmiddel aanwenden als zij die hoedanigheid inmiddels heeft verloren.***

De bevoegdheid tot het instellen van een rechtsmiddel komt in beginsel slechts toe aan degene die in de vorige instantie als procespartij is opgetreden. Is in de vorige instantie een partij uitsluitend opgetreden in een bepaalde hoedanigheid, zoals die van bewindvoerder, dan is zij slechts in die hoedanigheid bevoegd een rechtsmiddel aan te wenden tegen de uitspraak van de rechter in die instantie en verliest zij die bevoegdheid met het verlies van die hoedanigheid. In dit geval vordert een inzittende van een op grond van de WAM bij Allianz verzekerde auto vergoeding van schade als gevolg van een verkeersongeval. De goederen van de inzittende staan onder beschermingsbewind. Aanvankelijk waren eisers 1 t/m 3 de bewindvoerder en zij hebben samen met de inzittende de procedure aangespannen. Tijdens de procedure in hoger beroep zijn eisers 1 t/m 3 als bewindvoerders over de goederen van de inzittende ontslagen en is de bewindvoerder als zodanig benoemd. Eisers 1 t/m 3 waren door het verlies van hun hoedanigheid van bewindvoerders over de goederen van de inzittende niet bevoegd beroep in cassatie in te stellen. Als gevolg van het bewind kan de inzittende in deze procedure ook niet zelf optreden als formele procespartij. Zowel de eisers 1 t/m 3 als de inzittende worden daarom niet-ontvankelijk verklaard in hun cassatieberoep. De bewindvoerder is wel ontvankelijk.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 04-07-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:1082

Zaaknummer: 24/00600

Rechters: T.H. Tanja-van den Broek, C.E. du Perron, A.E.B. ter Heide, F.R. Salomons en G.C. Makkink

Advocaten: K. Aantjes en T. van Malssen

RECHTSPRAAK

Hof heeft bij toepassing conflictenrecht grievenstelsel miskend.

Hof kon bij gebreke van een grief tegen het oordeel van de rechtbank over het toepasselijke recht niet toekomen aan een eigen oordeel over de vraag welk recht in deze zaak moet worden toegepast.

Vordering uit bestuurdersaansprakelijkheid voor het gedeeltelijk onbetaald laten van een koopprijs voor geleverde goederen. Eiser is een in Polen gevestigde onderneming. De rechtbank heeft geoordeeld dat Poolse recht van toepassing is, en heeft de vordering afgewezen. Tegen dat oordeel heeft geen van partijen een grief gericht. Eiser heeft wel een grief gericht tegen de wijze waarop de rechtbank het Poolse recht heeft toegepast. Het hof oordeelt dat Nederlands recht van toepassing is. Het oordeel van het hof dat het op grond van de positieve zijde van de devolutieve werking van het hoger beroep (ambtshalve) moet beoordelen welk recht in deze zaak moet worden toegepast, is evenwel onjuist. Gedaagde heeft in eerste aanleg niet betoogd dat niet Poolse maar Nederlands recht van toepassing is. Eiser heeft in hoger beroep geen grief gericht tegen de beslissing van de rechtbank dat zijn vordering door Poolse recht wordt beheerst, maar heeft uitsluitend een grief gericht tegen de wijze waarop de rechtbank het Poolse recht had toegepast. Bij die stand van zaken bracht de devolutieve werking van het hoger beroep niet mee dat het hof bij gegrondbevinding van die grief ambtshalve nog kon toekomen aan een eigen oordeel over de vraag welk recht in deze zaak moet worden toegepast. Daaraan doet niet af dat de vraag welk recht moet worden toegepast, voorafgaat aan de wijze waarop de rechtbank het door haar toepasselijk geoordeelde recht heeft toegepast.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 04-07-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:1093

Zaaknummer: 24/02399

Rechters: C.E. du Perron, H.M. Wattendorff en F.R. Salomons

Advocaten: F.J. Fernhout

Wetsartikelen: